

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 K 40 F.
NEGYEDÉVRE 4 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KO-
RONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

✦ POLITIKAI NAPILAP ✦

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

Az angolok Seddil Bahrt is kiűritették

A törökök nagy győzelmet arattak a legutolsó éjszakai csatában — Kelet-Galiciában és a bessarabiai fronton csak ágyuharcok voltak — Kövess csapatai Berane vidékén bevették a montenegroi állásokat — A németek sikerei a Vogézekben

Konstantinápoly lakossága örömmel üdvözölt. Az angolok az elmúlt éjszaka kiűritették Seddil Bahrt, miután a tegnap folyt heves heves harcokban a törökök lényegesen győzelmet arattak fölöttük. Az angolok seddil bahri futársárról közelebbi részletek még hiányoznak, így nem ismertes, hogy a török csapatok előnyomulása separt-e ki a betolakodókat a Gallipoli félsziget délkeleti sarkából vagy erős utóvédet áldozott-e föl az angol hadvezetés, hogy csapatainak zömét hajókra rakhassa. De bármelyik eset forog is fenn, nem férhet kétség a tényhez, hogy Seddil Bahr kiűritése méltán sorakozik azokhoz a kudarcokhoz, melyek az entente egész Dardanella-akcióját léptenyomon kísérték. Az angol-francia hadvezetés, amikor december 19-én elvonult a Gallipoli-félsziget keleti széléről, fennhangosan kiáltott, hogy Anaforta és Ari Burnu kiűritése korántsem jelenti a Dardanella-vállalkozás földadását, sőt ellenkezőleg: az entente a Helles-fokot és Seddil Bahrt még erősebben fogja tartani és tovább fogja erőszakolni a tengerszorosok bevételét. Az azóta eltelt közel három hét alatt az angolok veszteségei csak növekedtek, míg végre kénytelenek voltak Seddil Bahrból is kitakarodni. Ezt a visszavonulásukat hihetőleg gyorsan fogja követni a Helles-fok és Tekke-Burun kiűritése, minthogy Seddil Bahr földadása következtében a félsziget délnyugati sarkán elfoglalt állásaik teljességgel tarthatatlanokká váltak s az entente csak a Dardanellák elleni blokádra lesz kénytelen szorítkozni, mint a török háboru lelegején.

Az orosz hadszíntéren tegnap nyugalmasabb nap volt. Bessarabia határán és a Stripa mentén az oroszok a legutóbbi napokban szenvedett ijesztő veszteségek után megint kénytelenek voltak pihentetni gyalogságukat és csak tűzérségük fejtett ki nagyobb tevékenységet.

Montenegróban erős és reánk nézve győzelmes harcok folytak. Kövess tábornok csapatai tegnap rohammal bevették azokat a magaslati állásokat, melyekben a montenegroiak Berane felé való előnyomulásukat igyekeztek feltartóztatni. Minthogy vezérkarunk két nappal

előzött közölte, hogy előcsapataink tíz kilométerre közeledtek Beranéhez, a várostól északkeletre fekvő magaslatok elfoglalásával magának Beranének a sorsa is megpecsételtnek tekinthető. Vezérkarunk továbbá a Lovesen-irontól is jelent harcokat, amelyek azonban még nem nyertek befejezést.

Mai távirataink a háboru eseményeiről itt következnek:

A Dardanellák védelme Az angolok kiűritették Seddil Bahrt

Konstantinápoly, január 9. (Magyar Távirati Iroda.) Az angolok ma éjjel heves harc után, amelyben nagy vereséget szenvedtek, teljesen kiűritették Seddil Bahrt. Egyetlen ember sem maradt ott.

Seddil Bahr kiűritése óriási lelkesedést keltett Konstantinápolyban. A lakosság örömmámorban uszlik. A várost felleobogózták.

A gallipoli expedíció kudarca

Berlin, január 9. Hamilton tábornok abban a husz hasábos jelentésében, amelyben előadja, hogy hogyan és miért hiúsult meg a gallipoli expedíció, — mint a Lokalanzeiger Hágából értesül — azt mondja, hogy először elkéstek, azután tulságosan siettek és lebecsülték az ellenséget, aminek az lett a következménye, hogy a vakmerő támadásokban egész osztagokat lemészároltak. Az angolok különös képességeinek illusztrálására leírta a jelentés, hogy Birdwood tábornok csapatai partraszállásuk után annyira elrejtőztek, hogy a saját hadseregvezetésükük három napig nem volt képes megtalálni őket.

Stopford tábornokot, aki a Savla-öbölnél vezette a partraszállást, a legszorongatóbb pillanatban szintén nem lehetett megtalálni, miáltal két dandár vezetés nélkül állott, míg Stopford és a tengerészeti hatóságok arról vitakoztak, hogy hol kell partraszállítani a csapatok maradványait. E közben a tengerészet keresztülvitte akarátát, úgy, hogy az új csapatok későn érkeztek. Az ezután következő harcokban

az angolok nagyon kimerültek és ezért Stopford beszüntette a további támadást, a nélkül, hogy meggondolta volna, hogy a törökök is legalább annyira ki vannak merülve és hogy talán sikerülhetne az áttörés. Ennek az akciónak az elmaradása annál sajnálatosabb volt, mert egyes magaslatokról már meg lehetett pillantani az ázsiai partokat.

Kut-el-Amara ostroma

Konstantinápoly, január 9. (Magyar Távirati Iroda.) A Milly-ügynökség jelenti: A török csapatok teljesen körülvették Kut-el-Amarat és remélik, hogy az erődítményeket rohammal elfoglalják. Ha ez nem vezet eredményre, kiéhezettéssel fogják rábírn az angolokat a vár átadására. A döntés rövid idő alatt megtörténik. A várban 10,000-nél nagyobb angol helyőrség van.

A perzsák a törökök mellett

Konstantinápoly, január 9. (Magyar Távirati Iroda.) A Milly-ügynökség jelenti Bagdadból: A perzsa csendőrök a dél-perzsi törzsekkel együtt mind nagyobb tömegekben vesznek részt az angolok és az oroszok elleni küzdelemben. A mezopotámiai harcok mindinkább a nemzeti szabadságharcok jellegét öltik.

A balkáni harctér Höfer jelentése

Budapest, január 9. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése a délkeleti hadszíntérről:

A montenegroiak Beranétól északkeletre újra ellenállásra állapodtak meg. A magaslatokat, melyeket megszálltak, rohammal vettük be és ez alkalommal 1 ágyút zsákmányoltunk.

A Tara mellett csatározás folyik.

A hercegovinai határon és a Bocche di Cattaro területén csapataink a montenegroi hadállások ellen harcban állanak.

HÖFER altábornagy,

a vezérkar főnökének helyettese.

URANIA

Keddén
Január 10—11.

Szenzációs dráma a
művészvilágból

Thora-West

negy társadalmi dráma
3 felvonásban.

Tör a

harisnyában

detekív-komédia
4 felvonásban.

Előadások kezdés 5 és 7
órakor mérsékelt, 9 órakor
rendes helyárral.

APOLLO

Ma, hétfőn

Előadások 5 és 7 órakor
mérsékelt, 9 órakor
rendes helyárral.

Berliok Holmes-féle
kalendár-történet.

A czinkosok

sürgönye

bűnügyi történet
3 felvonásban.

A debreczeni szövető-
adományok csomagolása
a városházban.

Debreczeni

gyermekvilág

Több debreczeni úri
család gyermekeinek
fellépte.

Nagy kacagás!

Nagy nevetés!

Ámor csöppök

szalon-bohózat
3 felvonásban.

A német jelentés

Berlin, január 9. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a Balkán-hadszíntérről:

A helyzet változatlan.

LEGFELSŐBB HADVEZETŐSÉG.

A szalonikli konzulok Toulonban

Páris, január 9. (Magyar Távirati Iroda.) A Havas-ügynökség jelenti: A Szalonikiben elfogott konzulok Toulonba érkeztek, ahol át fogják őket adni a hatóságoknak.

Mytilinei konzulainkat is letartóztatták

Athén, január 9. (Magyar Távirati Iroda.) Az entente hadvezetőségének parancsára a Mytilinei szigeten levő osztrák-magyar és német konzulokat letartóztatták.

Athén, január 9. (Magyar Távirati Iroda.) A Havas-ügynökség jelenti: A Mytilinében letartóztatott osztrák-magyar és német konzulokat egy francia hadihajóra vitték, azokkal a személyekkel együtt, akiket gyanúsaknak tartottak.

A görög kormány tiltakozása

Rotterdam, január 9. Athénből jelenti: A görög kormány ismételt tiltakozott a francia és az angol kormánytól a szalonikii idegen alattvalók elfogatása ellen. A tiltakozásra mind-egyeddig nem érkezett válasz.

Görögország elzárja az Aegaei-tengert

Amsterdam, január 9. Az angol politikai körök a legutóbbi napok óta nagyon idegesek Görögország magatartása miatt. Mind erősebben sürgetik a szalonikii expedíció abbahagyását, mielőtt még katasztrófa válik belőle.

Londonban különösen egy párisi hírt tárgyalnak élénken. E szerint Görögország azt tervezi, hogy rögtön aknákkal zárja el az Aegaei-tenger bejáratait, míhelyt a központi hatalmak megkezdik támadásaikat Szaloniki ellen. A szövetségesek csapatai ennélfogva el lennének vágva minden közlekedéstől és elvesznének, ha Görögország hirtelen mint ellenség lépne fel.

Az angol katonai körök azt hiszik, hogy Sarraill tábornok, aki még nemrégiben kevésbé lelkesedett a szalonikii kalandért, most minden eszközzel tisztázni akarja a helyzetet. (Vossische Zeitung.)

Az orosz háboru Höfer jelentése

Budapest, január 9. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése az orosz hadszíntérről:

Az ellenség, miután két nap előtt Kelet-Galiciában és a bessarabiai határon az arcvonal összes pontjain újra veszteségeket okoztunk neki, tegnap nem ismételte meg támadásait, hanem csak időnkint tüzéségi tüzet intézett hadállásaink ellen. Erősítéseket szállít erre a harc-vonalra.

Wolhyniában, a Kormin patak mellett, csapataink orosz felderítő osztagokat szórta szét. Egyébként nincs különösebb esemény.

HÖFER altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, január 9. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a keleti hadszíntérről:

A helyzet változatlan.

LEGFELSŐBB HADVEZETŐSÉG.

Román vélemény az orosz offenzíváról

Bukarest, január 9. Carp Péter lapja a Moldova írja ezeket az érdekes sorokat:

A bessarabiai csapatösszevonások titka immár kiderült. Az oroszok offenzívát akartak kezdeni Bukovina ellen, hogy ezáltal a központi hatalmaknak a Balkánon operáló hadseregeit visszavonulásra kényszerítsék. Dacára azonban hatalmas előkészületeiknek és csapataik nagy számának, amelyeket azért összpontosítottak, hogy tervüket minden áron keresztülvigyék, az orosz offenzíva az osztrák-magyar-német hadsereg jobbszárnya ellen siralmasan összeomlott.

Ez a legújabb orosz vereség igen nagy jelentőségű azon oknál fogva, mert ha az orosz terv sikerül, a Balkánon harcoló központi seregek háta erősen fenyegetve lett volna. A központi hatalmak vissza kellett volna vonulniuk és a Szalonikiben összpontosított entente-csapatok magukhoz ragadhatták volna az offenzívát. Ennek első következménye pedig az lett volna, hogy az összeköttetés a központi hatalmak és Bulgária-Törökország között veszélybe jutott volna. Immár szétfoszott tehát az angol-franciák utolsó reménye is, hogy azt az egyetlen pontcskát, amelyet a Balkánon még bírnak, ne kelljen üldöztetve elhagyniuk.

A belga-francia harc téré

Berlin, január 9. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a nyugati hadszíntérről:

A Hirschsteinen, a Hartmannsweilerkopftól délre, sikerült tegnap a december 21-én az ellenség kezébe került árkok közül az utolsót is visszafoglalni, miközben 20 tisztet és 1083 vadászt elfogtunk és 15 gépfegyvert zsákmányoltunk.

LEGFELSŐBB HADVEZETŐSÉG.

Immelmann hadnagy légi harcából

Immelmann hadnagynak, az angol-francia repülők rémének egy légi harcáról a Krefelder Zeitung érdekes leírást közöl egy szemtanúnak, egy krefeldi polgárhoz intézett levele nyomán:

— Ma láttam először ebben a háborúban, hogyan löttek le légi harcban egy ellenséges repülőgépet. Hálósobám ablakától két méternyire zuhant a földre a jármű. Borzasztó volt végignézni. A századdal éppen az utcára léptünk és a levegőben, legalább 3000 méternyi magasságban két repülőgépet láttunk; eleinte azt hittük, hogy mind a kettő ellenséges repülőgép. A két repülő egyenes irányban felénk tartott, miközben észrevettük, hogy az egyik mind közelebb kerül a másikhoz. Egyszerre csak azt láttuk, hogy a két készülék függőlegesen áll a fejünk fölött. Gépfegyver-kattogás hallatszott és már azt gondoltuk, hogy a gépfegyverek reánk löttek, akik zárt oszlopokban álltunk. — Ekkor valami kiesett az egyik gépből, eleinte csak egy pontnak látszott, de amint roppant sebessen közeledett, láttuk, hogy egy ember zuhan alá. A jármű ugyanekkor oldalt hajolt és lezuhant a földre. Ugy tetszett, mintha éppen a századunkra esnék és mindnyájan beszaladtunk a házakba. A gép azonban kissé oldalt kanyarodott és a lakásom melletti kertben esett le. A bennülők egyike (két angol tiszt volt a gép utasa) még sóhajtozott egy ideig, de csakhamar meghalt, a másikat mintegy száz méter távolságban találtuk meg.

Érdekes volt megfigyelni a különbséget csapataink és a francia lakosság hangulata között. Amikor még a nagy magasságban nem lehetett tudni, barát-e vagy ellenség, mindenki csöndben volt. Később, amikor az egyik gép lezuhant, mindnyájan a gép szárnyához rohantunk

megnézni a jelet s amikor végre megpillantottuk a kék-fehér-vörös kört, embereink olyan hurrában törtek ki, amilyent még sohasem halottam, míg a franciák kiabálva és üvöltözve elszaladtak. A két halott angol tisztet katonai pompával temették el. Az egyik Tudor Johnston hadnagy, a másik Hobbs hadnagy volt. Az itteni csapatok valamennyi tisztje és az ezredparancsnok is résztvett a temetésen, azonkívül a zenekarunk és egy dísz-század, amely díszlövést adott. A repülő-osztag is küldöttséget menesztett, amely koszorút helyezett az angol tisztnek sírjára.

Megint Immelmann hadnagy volt, aki az angol repülőket lelőtte. Azt hiszem, ez volt a hetedik vagy nyolcadik repülőgép, amelyet leszedett. Ez az Immelmann ördögi fickó lehet. Mindig magányosan repül egy aránylag kis gépen és mindenét kockáztatja.

Az idősebb francia korosztályok

Genf, január 9. A lyoni Nouvelliste jelentése szerint a francia kamara folyosóin azt beszélték, hogy Denais képviselő, aki legutóbb felszólította a hadügyminisztert, hogy mondjon le az idősebb évfolyamoknak segédszolgálatra való behívásáról, ami haszontalan és az ország gazdasági életére veszélyes, a kamara legközelebbi ülésén ismét interpellálni fogja a kormányt, mert a hadügyminiszter nem adott neki kellő felvilágosítást. Girod képviselő továbbá kijelentette, hogy a katonai léghajózás válsága ügyében interpellációt intéz a kormányhoz.

Anglia válsága

A véderő-bíllt visszavonják?

Genf, január 9. (Magyar Távirati Iroda.) A párisi lapok táviratokat kaptak Londonból, melyek arról szólnak, hogy Asquith szívesen elejtene a védkötelezettség ügyét és tovább alkalmazná Derby lord toborzási módszerét, nehogy mély szakadást idézzen elő az ország lakosságában.

A párisi sajtó az angol munkások magatartásáról

Bern, január 9. A párisi sajtónak nagy gondot okoz az angol munkásteleteleknek a védkötelezettséggel szemben elfoglalt elutasító magatartása.

A Temps így ír: Ugy látszik, az angol munkásosztály egyrésze még nincs kellőképp meggyőződve a helyzet komolyságáról. Elzárkózik a valóság elől, mintha nem volna fogalma arról, hogy nem a saját érdekei, hanem a haza becsülete és léte torog kockán. Ugyanaz a fölfogás ez, amely a béremelés és a munkarend miatt sztrájkra engedte jutni a dolgot, amikor Calais fölül ide hallatszott az ágyudörgés. Kétségtelen, hogy a parlament el fogja fogadni a javaslatot, de nem kevésbé kívánatos, hogy a nemzet ismét egységesnek mutakozzék azoknak az eszközöknek a felhasználásában, melyeket a viszonyok parancsolnak. — Meg fogjuk bánni, hogy az entente nem tudta legyőzni az osztálybeli előítéleteket és hogy a munkások, miután számosan közülük életüket áldozták föl a csatatéren, nem akartak áldozni azokért az elvekért, amelyeket már az egész ország helyeselt.

Az Echo de Paris a munkás-kongresszus szavazatában Henderson és a munkásvezérek nagy vereségét látja.

A Petit Parisien azt mondja, hogy a munkásokból nem hiányzik a hazafias kötelességérzés, mert nagy számmal siettek a zászlók alá, de mégis különös, hogy éppen ők szolgálnak utolsó menedékhelyétül egy erősen ingadozó ha-

gyománynak. A munkások bizonyára attól félnek, hogy ha magukra vállalják a hadkötelezettséget, egyesülési jogaikat is meg fogják nyírni.

Az Unio jegyzéke Angliához

Washington, január 9. (Magyar Távirati Iroda.) A kormány jegyzéket intézett Angliához, amelyben a miatt panaszkodik, hogy az Unionnak a semleges államokba küldött postai szállítmányait az angol hatóságok megcenzurázzák.

Fölgyújtott amerikai municiógyár

London, január 9. A Reuter-ügynökség jelenteti Washingtonból: Az east-jongstowni acélművekben sztrájk ütött ki. — A munkások hat épületcsoportot felgyújtottak. 3 ember meghalt, 19 megsebesült.

Washington, január 9. East-Jongstown három milícia-ezred megszállotta. A zavargások folytatódhatnak. A kár egymillió dollár.

Az amerikai municiógyárak nem szállítanak az ententének

Rotterdam, január 9. A Newyork World tudósítása szerint az utóbbi időben az Egyesült Államokban olyan erős mozgalom észlelhető a hadiszállítások ellen, hogy az entente-hatalmak nem képesek új megrendelések elfogadására bérni az amerikai cégeket.

A képviselőházban Stafford és Cooper wiscounsini republikánus képviselők erősen támadták Cardher massachusettsi republikánust egy beszéde miatt, amelyben a német-amerikaiakat és a német nemzetet szidalmazta.

Cooper, aki a külügyi bizottság tagja, fölkáltott: Azok a megjegyzések, melyeket most hallottunk, olyan hevesek voltak, mintha az angol parlamentben hangzottak volna el.

Stafford beszédében azt mondta, hogy Cardher inkább angol, mint amerikai. Határozottan védelmébe vette a német-amerikaiakat és különösen az ellen az állítás ellen kelt ki, hogy a német-amerikaiak arannyal és dinammittal elpusztítottak amerikai municiógyárakat. Majd a következőket mondta: Nem lehet meggyanúsítani az ország nyolc millió német-amerikai lakosát. Nem vagyok a német ügy védője, de tudom, hogy az én kerületemben a municiógyárak, melyeknek környékén ezrével laknak német-amerikaiak, egész nap szakadatlanul üzemben vannak. A legalaptalanabb gyanúsítás, a mely minden férfihoz méltatlan, izgalomba hoz.

A Laughlin Jones cég, az Unio legnagyobb önálló acélműve, határozottan visszautasít minden további megrendelést. A clevelandi Richardson Harrison fegyvergyár szintén abbarhagyta a fegyverszállítást Anglia és Oroszország számára és ezentul csak vadász- és sport-fegyvereket fog gyártani. Más társaságok, amelyek a nagy amerikai felszerelési ringek megbízásából dolgoztak az ententének, a jövőben csak olyan gyártmányokat fognak készíteni, amelyeket békés célokra használnak.

Az olasz háború

Budapest, január 9. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállítás jelentése az olasz hadszínterről:

Nincs újabb esemény.

HÖFER altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

A szén-inség Olaszországban

Bécs, január 9. A Zeit jelenteti az olasz hátról: Az olasz kabinet tegnap minisztertanácsot tartott, amelynek határozatait titokban tart-

ják. Hire jár, hogy Marconi missziója Angliában, szén és gabonaneműek szállítása ügyében, kudarcra jutott.

Aki a betörő oroszoknak jósol

A máramarosi csodarabbi az invázióról

Szatmár, január 9.

A máramarosmegyei Rozália községben él egy Ovics Simsi Eizig nevű csodarabbi, aki az oroszoknak mind a két máramarosi vendégszerplése alatt otthon tartózkodott. A rabbi, aki 50 esztendő, nyolc gyermek apja, alig magasabb 80 centiméternél. A feje csaknem akkora, mint a fél törzse. A gyermekegyöngeségű karokon rendes férfizek vannak. A rabbi, akinek mind a nyolc gyermeke, két fiú és hat leány, egytől-egytől ilyen korcszülött, a talmudtanulmányokkal, kabalisztikus írásokkal és jóslásokkal foglalkozik. Bejárta csaknem egész Európát. Varsóban, Párisban, Londonban és Bukarestben heteken keresztül tartózkodott. Öt évvel ezelőtt Debrecenben is járt. Az oroszok mindkét betörése idején otthon volt és a rövid ideig tartó pünkösdi királyság alatt a babonás oroszok rendkívül tiszteletben részesítették.

A csodarabbi, aki most az oroszok elvonulása után országos „körutrá” indul, eljutott Szatmárra, ahol a Várdomb-utca 15. szám alatt lakik. Itt mondta a kettős máramarosi invázióról a következőket:

— Október végén, épp sátoros ünnepkor jelentek meg az oroszok Rozálián. Lehetett vagy 1500 katoná, egytől-egytől lovaskozák. Az első dolguk az volt, hogy sorra járták a házakat. Raboltak, zsákmányoltak, kegyetlenkedtek. — A pincétől a padlásig mindent felkutattak. Az én lakásomba is betört egy kozák, de amikor meglátott engem és törpe családomat, ijedten menekült és odacsodította a tiszteket és a katonaság még józan részét. A tisztek kérésére — oroszul beszéltem velük — elzavarták a bámszokókat, majd bejöttek a lakásba és megkértek, hogy jósoljak nekik.

— Az első kérdés az volt, hogy ki győz a háborúban?

— Erre én a következőket feleltem: Erre a kérdésre nem felelhetek, mert ha azt felelném, hogy ti vesztetek, akkor bánatátok; de ha azt mondanám, hogy ti fogtok győzni, akkor azt hinnétek, hogy félek tőletek és azért mondtam ezt. Kérdezzetek tehát mást.

— Az egyik tiszt most azt kérdezte, hogy mondjam meg a kedvese nevét. Én megmondtam, hogy Mária. A válasszal meg volt elégedve, amire egész sora következett a magánügyeikre és jövődjükre vonatkozó kérdéseknek. — Az egyik jó másfélórát kérdezzet után arra kért, hogy legalább azt mondjam meg, hogyan fog végződni ez a betörés. Azt válaszoltam:

— Szégyen, nagy szégyen fog érni!

Erre mindnyájan elkezdtek kacagni. Majd vacsorát adtam nekik és megkértem őket, hogy adjanak parancsot katonáimnak, hogy ne fosztogassanak. Azt válaszolták, hogy a fosztogatást nem tilthatják el, de azt megtilthatják, hogy bármihez is hozzányuljanak, ami az enyém.

Ugy is történt, az összes házakban fenekestől felforgattak mindent, de az én portámról semmi sem tűnt el, senkinek baja nem esett, pedig a házam padlásán több mint százötven odamenekeült asszony és leány szorongott kétségbeesve.

A tisztek hajnalig ittak, majd elbucszva, tovább mentek katonáikkal. Három nap múlva rendellen futásban jöttek vissza ugyanazok a kozákok. Vagy egy félórát tartózkodtak a faluban, azután innen is menekültek tovább az üldöző magyar katonaság elől. A tisztek, akik három nappal ezelőtt nálam voltak, bejöttek ismét és az egyik csak ennyit mondott: Igazat mondtál... Szégyen ért bennünket. És lemondóan mosolyogva megveregette a vállam.

— A második, decemberi orosz betörés, melyet azóta szintén győzelmesen visszautasítottak katonáink, Körösmezőn talált. Az oroszok ekkor is, épp úgy, mint az első alkalommal, raboltak és gyújtogattak. Amikor hire járt a tisztek között, hogy én ott tartózkodom, — egymásután kerestek fel és jósoltattak ma-

guknak. Valamennyi rubellel fizetett. Volt közöttük olyan is, aki 50 rubelt adott. Itt történt meg az az érdekes eset, hogy egy kozák tisztet lelepleztem.

— Négyen jöttek be és valamennyi a jövődjét tudakolta. Amikor az egyik, egy hatalmas prémkucsmás tiszt, felém nyújtja a kezét, meglepetve néztem rá; felszólítottam a másik hármat, hogy hagyják el a szobát, mert ennek a tisztnek egy nagyon bizalmas dolgot akarok mondani. A három tiszt szó nélkül kiment. Aki bentmaradt, sápadtan nézett reám és megkérdezte, hogy mi az a bizalmas közlendő. Erre azt feleltem:

— Miért hord ön tiszt uniformist, hiszen ön asszony?

Eleinte zavartan tagadni próbált, majd bevallotta, hogy az ezredes szeretője és már ötödik hónapja, mint adjutáns kíséri szeretőjét, a nélkül, hogy az ezrednek egyetlen tisztje is sejtene valamit erről. Majd erősen, revolverét kihuzva, megfenyegetett, hogy egy szót se merjek szólni a dologról, különben kiirt a családommal együtt.

Ezeket mondta Ovics Simsi Eizig, a csodarabbi, a kettős máramarosi invázióról.

HIREK

***

A Bolgár Vörös Kereszt helyi bizottságának megalakítása

Ma délelőtt alakult meg a városháza tanácstermében a Bolgár Vörös Kereszt helyi bizottsága. — Az ezen alkalomra meghívottakat Márk Endre udvari tanácsos polgármester lelkesen üdvözölvén, a velünk együttérző bolgár nemzet harctéren megsebesült hős fiai ápolását szolgáló Vörös Kereszt anyagi támogatása céljából az ideiglenes helyi bizottság szervezését ajánlotta.

A bizottság a következőképp alakult meg: Elnökök: Kardos László és Tüdös Kálmán dr., ügyvezető elnök: Bárdos Béza, titkár: László Béla, h. titkár: Révész Vilmos, pénztáros: Somossy László. Az ügyek könnyebb intézhetése, a kifejtendő társadalmi akció részleteinek megbeszélése érdekében egy szűkebbkörű bizottságot választottak meg, amelynek tagjai a vezetőségen kívül: Ballai Bertalan dr., Csapó László, Hegedüs Loránt dr., Hatvany József, Kardos Albert dr., Kovács Gábor dr., Kun Béla dr., Nagy József, Kuthy Sándor dr., Pólszter Adolf, Szántó Győző, Székely Simon, Than Gyula, Tatay Zoltán dr. lettek. A bizottság védnökeiül Baltazar Dezső dr., Domahidy Elemér, Márk Endre és Kenézy Gyula dr. választottak meg, akiket a vezetőség erre személyesen is fel fog kérni.

Itt említjük meg, hogy az e hó 8-án a Bolgár Vörös Kereszt számára rendezett Tatayest is szép sikert jelentett, amennyiben e célra 300 korona tiszta eredmény mutatkozott.

Kardos Albert dr. főrealiskolai igazgató az ülés folyamán kilátásba helyezte, hogy a Csokonai-kör legközelebbi ülését e nemes célra való tekintettel fogja rendezni.

Addig is, amíg a szűkebbkörű bizottság akcióba lép, felhívjuk a közönség figyelmét, hogy nemes adományát e célra juttassa el.

— Hajdumegye decemberben. Hajdúvármegye közigazgatási bizottsága holnap, hétfőn délelőtt fél 10 órakor tartja rendes havi ülését, melyen a szakelőadók beszámolnak a vármegye közigazgatásának december havi menetéről.

— Katonai kinevezés. A király Lőrincz Ignác volt hadnagyot, beosztva a táborigazgatásnál a 3. népfőlköli parancsnokság nyilvántartásában, a háború tartamára népfőlköli hadnagygyá nevezte ki.

— Debreceni tisztek kitiintetése. A király Kina Oszkár vezérkari századosnak a 3. honvédegyezredben az ellenséggel szemben vitéz és eredményes magatartása elismerésül, Hölz Alfréd 39. gyalogezredbeli őrnagynak az ellenséggel szemben vitéz magatartása elismerésül a vaskoronarend 3. osztályát a hadiékítménnyel díjmentesen, Szremacski Sándor 39. gyalogezredbeli főhadnagynak, Fodorszki László 39. gyalogezredbeli tartalékos hadnagynak az ellenséggel szemben kitünő szolgálatuk elismerésül a katonai érdemkereszt 3. osztályát a hadiékítménnyel adományozta, továbbá megparancsolta, hogy Herbert Ferenc 39. gyalogezredbeli főhadnagynak az ellenséggel szemben vitéz magatartásáért, Telegdi László 7. huszárezredbeli tartalékos főhadnagynak az ellenséggel szemben kitünő szolgálatáért a legfelső dicséret elismerés ujjal tudtul adassék.

— Az ügyvédi kamarából. A debreceni ügyvédi kamara Hajdu Miklós dr. és Kányássy J. Elemér dr. debreceni ügyvédek hős haláluk folytán a névjegyzékből törölte és előbbinek irodája részére Márton Kálmán dr., utóbbinak irodája részére pedig Des Combes Henrik debreceni ügyvédek gondnokul kirendelte. Ugyancsak törölte az ügyvédi kamara Cseh Jenő dr. hajduböszörményi ügyvédet hős halála folytán és irodája részére Major Gyula hajduböszörményi ügyvédet gondnokul kirendelte; végül töröltettek a kamara névjegyzékéből Bodó Pál és Propper Dezső dr. nyiregyházi ügyvédek lemondásuk, Kovács Zsigmond nyiregyházi ügyvéd elhalálása folytán.

— Lucaciu és Goga képviselőjelöltsége. Bukarestből jelentik: A lapok jelentik, hogy Lucaciu és Goga megválasztása érdekében igen nagy összegeket fordítanak vesztegetésre. Hogy milyen forrásból kapják a pénzt, könnyű kitalálni. Egyik kormánypárti képviselő a két jelöltől a következőket mondta el a „Ziua” egyik munkatársának: Ha Lucaciu és Goga bejut a parlamentbe, örökre száműzöm magam onnan. Mindkettőjük politikai multja annyira szegénytelen, hogy sohasem szabad szóhoz jutniok a román parlamentben. Azt hiszem különben, hogy végül ők maguk is arra törekednek majd, hogy valamiképp meg ne válaszzák őket, mert így azt hihetjük majd, hogy a presszió miatt buktak meg.

— Szakértői kinevezés. A belügyminiszter Debreczeni Jenő okleveles gépészmérnököt, a városi világítási vállalat igazgatóját, az 1916—1918. év tartamára a debreceni kerületbe Debrecen székhellyel, és pedig Bihar- és Szilágyvármegye és Nagyvárad kivételével, körületi szakértővé kinevezte, egyszersmind Bihar- és Szilágyvármegye és Nagyvárad területére ideiglenesen a hivatalos szakértői teendők ellátásával megbízta.

— Nők a diósgyőri vasgyárban. A háboru egyik útjása a nők sokoldalu bevonása ipari és kereskedelmi munkában. Legutóbb a diósgyőri vasgyár igazgatósága engedélyt kért a központi igazgatóságtól, hogy a munkára nőket is alkalmazhasson és az igazgatóság próbaképen hozzá is járult az előterjesztéshez. A gyárban különben már évek óta dolgoznak nők, de kizárólag a téglagyártásnál és a kőművesmunkánál. Néhány héttel ezelőtt már a szegkovácsi mihelybe is vettek fel nőket, akik jól be is váltak. Ekkor a gyárvezetőség plakátokon hozta tudomásul, hogy a vasgyárban leányok és asszonyok felvételnek: azóta százszámra tolonganak asszonyok és leányok a gyár felvételi irodája előtt. A mai napig a szegkovácsi mihelyben százötven, a lövegmihelyben több mint százhusz nő van alkalmazva, de naponkint vesznek föl újabbakat és minden irányban kiképezik őket. A női munkások fizetése 1,80—2,40 közt váltakozik.

— Grandiozus műsor az Apollóban. Páratlanul érdekes és gazdagon változatos műsora lesz az Apollónak ma. Bemutatásra kerül a „Cinkosok sürgőnye” című Sherlock Holmes-féle 3 felvonásos kalandtörténet, mely egyike a legizgatóbb detektív-históriáknak. Nagyon érdekes lesz a debreceni szeretet-adományok csomagolásáról készült felvételek bemutatása, melyen a fáradhatatlanul buzgólkodó debreceni urhölgyeket látjuk. Kedves dolog a debreceni gyermekvilág képei, mely mintegy

30—40 uri gyermek legújabb felvételeit mutatja. Végül nagy kacagásra tarthat számot az „Amor-csöppek” című bohózat, mely három felvonáson keresztül bonyodalmos és mulatságos jelenetekkel szórakoztatja a közönséget. Az előadások 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

— Lopásra csábította a nagynénje. A nyiregyházi rendőrség detektívjei az egyik korcsmában igazolásra szólítottak föl egy idősebb asszonyt és egy fiatal leányt, akik gyanusan viselkedtek. Hosszas vallatás után a 14 éves leány elmondta, hogy debreceni lakos és a nagynénje meglátogatása végett ment Nyiregyházára. A lelketlen nagynéni rábeszélése folytán a leány 120 koronát lopott Rajtik Istvánné nevű keresztanyjától s a pénzt a nagynénjének adta, aki hálából elvitte a korcsmába sörrözni. A nyiregyházi rendőrség megindította az eljárást a lopásra csábító nagynéni ellen.

— Az öregség szélhámosa. Mulatságos esetről emlékeznek meg a német lapok. Baselen nagy becsülete volt Zimmerli asszonynak, mert ő volt a legöregebb Baselen. 102 évet élt már meg és úgy a polgárság, mint a hatóságok mindent elkövettek, hogy a matróna hátralevő idejét boldoggá tegyék. Mindenütt látható volt az arcképe, a villamosan szabadjeggel utazott, a vendéglőkben reklámnak tekintették a megjelenését és a legfinomabb falatokkal traktálták s az ősz reklámvét számla helyett még meg is ajándékozták. Mindezekon fölüli 300 frank évjáradékot kapott, mint a legöregebb baseli. Most mindennek vége van. — Egy baseli rendőrtisztviselő megállapította, hogy Zimmerli asszony huszonkét évvel toltotta meg éveinek számát, mert csak nyolevan esztendő. A leleplezéssel természetesen vége lett a szép életnek.

ADJUNK LÁTCSÖVEKET KATONÁINKNAK!
Jó távcső egész csapatokat megmenthet a meglepetés veszedelmétől és az ellenség kikémlésére is a legbiztosabb segítő eszköz. Küldjük el távcsöveinket hős katonáink számára a Hadsegélyző Hivatal címére (Budapest, IV. Váci-utca 38. szám.)

SZÍNHÁZ MŰSOR:
HÉTFŐ: *Ciklomen*, színjáték 3 felvonásban.
KEDD: *Szentivánéji álom*, színjáték 5 felvonásban.

Modern lakás
5 szobás, teljesen modern
1. emeleti lakás Hatvan-utca 53. (Érczy-féle ház) számú háznál azonnal vagy május 1-re olcsón kiadó.
Ugyanott két üzleti helyiség is kiadó.
Bővebbet az Általános Forgalmi Bank pénztáránál.

BOMOSSY LÁSZLÓ
DEBRECENI, Kistemplombazár
HAJDUVÁRMEGYE SZÁLLÍTÓJA.
MENYASZONYI KELENGYE
VÁSZON, CHIFFON,
ASZTALNEMŰ, PAPIANOK
MATRACOK
!!Óriási raktára!!

Apró hirdetések

Perfeckt
gépíró, ki az irodai teendőkhöz járta, hosszabb irodai gyakorlatla, állást keres. Cím a kiadóhivatalban.

Veszek
új és használt tollat legmagasabb napi árban. Feldmann, Szepességi-u.

Kertész, hadmentes
fűveházi növények és melegágyak kezeléséhez azonnal felvétetik a Macci uradalomban
Telefon 302.

Eladó
olcsó áron egy tigriszőrű másfél éves buldog, gyönyörű példány. Törvényszék I. em. 68. ajtó.

Eladó
2000 kéve csutka. Ertekezhetni Debreceni Gazdák Bankjában Kossuth-u. 17.

Halápon
az iskolához közel fekvő 12 hold föld haszonbérbe kiadó, vagy örök áron eladó. Ertekezhetni a Debreceni Gazdák Bankjában, Kossuth-utca 17.

Szénvignetta
szrenként olcsón kapható Piac-utca 49. számú ajtó.

Pénzkölcsön

értékpapírokra, sorjegyekre, hadi kölcsön könyvekre.

Hadikölcsön	80—
100 koronánként	15—
Basilika sorjegy	18—
Magyar vaskorona sorjegy	30—
Ötárak	38—
Jószág	10—
Ertebet	8—
Földi Házai	70—
Követőh. Juhász	150—

Ha az értékpapír másutt van letélt, kiváltjuk és arra a fenti kölcsönt adjuk. Külföldi pénveket, arany érmeket a legmagasabb napi áron beváltunk. Debreceni Pénzváltóbank és Zalogkölcsön Részv.-Társaság
SIMONFFY UTCA 13.
Telefon 298.

Kiadó

Sörszarnok és vendéglő!
A Kossuth- és Piac-utca sarkán lévő legmodernebb berendezésű alagsori vendéglő és sörszarnok
1. évi november 1-4-én kezdve kiadó.
Érdeklődők forduljanak a Debreceni Elő Takarékpénztárhoz.

Krisch Károly
cserépkályha nagyraktára
Debrecen, Hunyadi-u. 13.
Telefon 12—18.
Raktáron tartom a legtűzállóbb és legjobb minőségű cserépkályhákat és takaréktűzhelyeket, — amelyek oly fűtő szerkezettel lesznek ellátva, hogy 1 órai fűtés 08 fillérbe kerül.
Átalakításokat, javításokat és tisztításokat jutányosan elvállalom.

TUNGSRAM DRÜTLAMPA
ELPUSZTITHATATLAN
HAZAI GYÁRTMÁNY!
Kérje mindenütt az elismert legjobb **TUNGSRAM-LÁMPÁT.**
Gyártja: Az Egyesült Izzólámpa és Villamosági r.-t. Ujpest.
3000 alkalmazott.